Rudolf Moge

Moje življenje

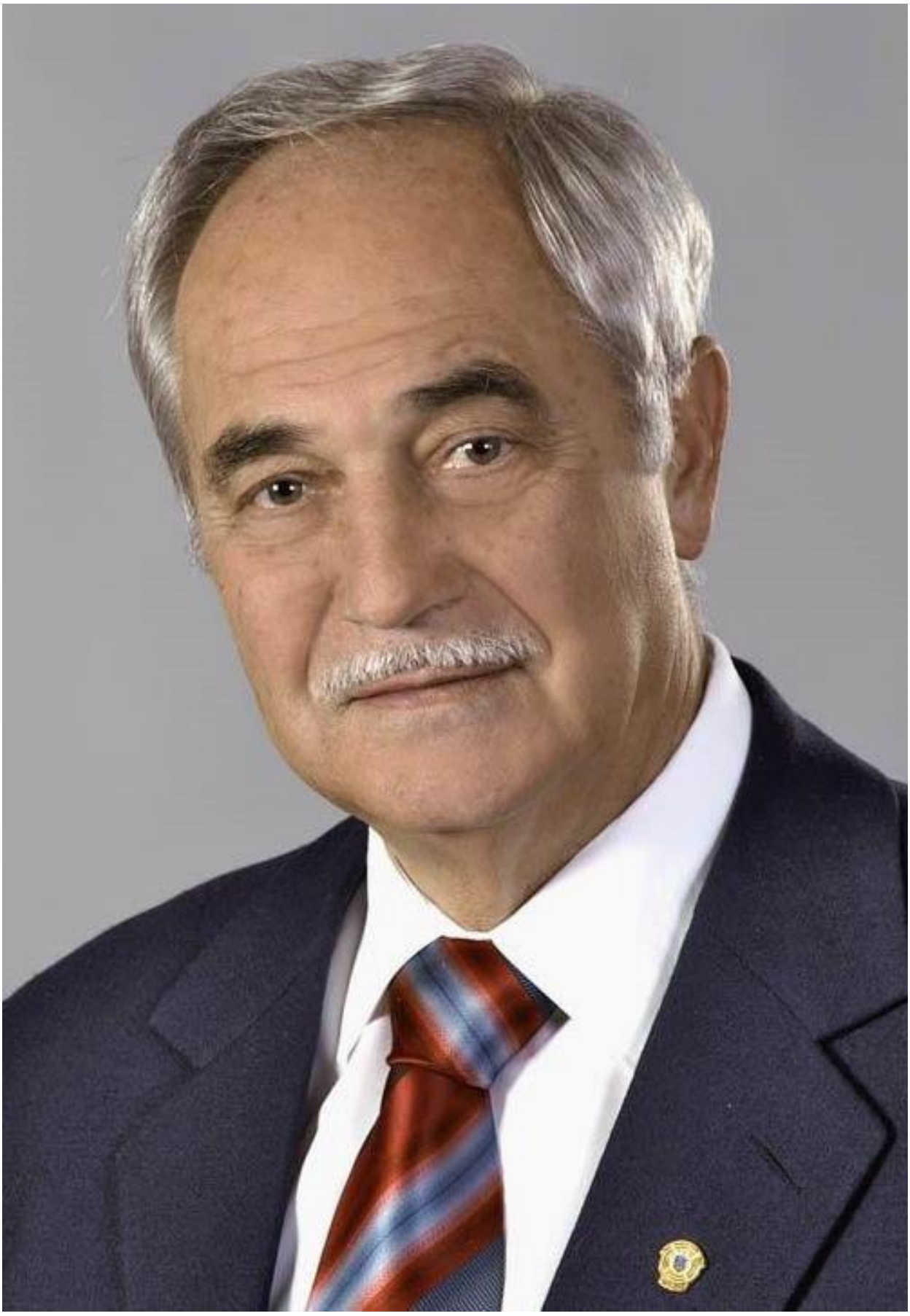

Rodil sem se v Mariboru, 20. marca 1944. Oče mi je umrl, ko sem bil star 14 dni in tako je za družino, v kateri sta bila še devet let starejši brat Ivan in trinajst let starejša sestra Zofka, skrbela mati, ki je bila delavka v Predilnici in tkalnici Maribor.

Po štiriletni osnovni šoli na Studencih sem nadaljeval šolanje na Klasični gimnaziji v Mariboru, ki pa so jo leta 1958 s šolsko reformo ukinili, zato sem končal osemletko na Osnovni šoli Bratov Polančičev. Zaradi težkih socialnih razmer doma sem se vpisal na Srednjo pomorsko šolo v Piranu, smer navtika, kjer smo imeli celo več matematike, kot gimnazijci, saj smo obravnavali tudi sferno geometrijo, sferno trigonometrijo in imeli tudi astronomijo.

Matematika mi je bila tako ljuba, da sem sodeloval z Matematično fizikalnim listom iz Zagreba in za sodelovanje dobil tudi nagrado. Mladostna vedoželjnost in matematika pa me nista postavila na komandni most kake ladje, ampak sta me pripeljala do študija matematike v Ljubljani, kjer sem študiral matematiko na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. Tam sem najprej končal prvo stopnjo, tudi zato, ker nisem imel dovolj sredstev za preživljanje, ki sem si jih služil z igranjem v različnih ansamblih ter snemanjem gramofonskih plošč. Ob tem sem aktivno deloval v Akademskem planinskem društvu, preplezal več smeri v naših Alpah, kasneje pa dvakrat prehodil Slovensko planinsko pot, prehodil razširjeno transverzalo, prehodil Koroško in Kozjaško transverzalo ter se povzpel na streho Evrope, belo goro Mont Blanc.

Po služenju vojaškega roka v Mostarju sem končal tudi drugo stopnjo in si pridobil naziv profesor matematike.

Zaposlil sem se na Prvi gimnaziji v Mariboru ter poročil z mojo Mojziko. Po opravljenem strokovnem izpitu sem začel na gimnaziji uvajati oddelke z intenzivno matematiko in jih tudi uspešno vodil. V Mariboru sem predsedoval tudi Društvu matematikov in fizikov ter pomagal organizirati različne seminarje in republiško tekmovanje iz matematike. Zaradi uspehov pri pedagoškem delu sem bil izvoljen v naziv svetnik. To so opazili na Tehniški fakulteti in me kmalu povabili v svoje vrste. Predaval sem

strojnikom in tekstilcem ter študentom ob delu v Mariboru in Celju. Na univerzi sem vodil tudi sindikate, vendar so me na Prvi gimnaziji nagovorili, da sem postal njihov ravnatelj. V času ravnateljevanja sem vodil Aktiv ravnateljev srednjih šol v Mariboru ter bil podpredsednik Strokovnega sveta za vzgojo in izobraževanje Republike Slovenije in zelo pripomogel, da je padel neuspešni model usmerjenega izobraževanja in da smo v Sloveniji ponovno dobili nazaj gimnazije in maturo. V času svojega ravnateljevanja sem uspešno končal proces, v katerem se je

Srednja družboslovna šola preoblikovala nazaj v Prvo gimnazijo Maribor. Poskrbel sem tudi, da so učenci in učitelji dobili normalne delovne pogoje na šoli, saj sem v takratnih kriznih časih vodil investicije in pridobil sredstva, da se je šola lahko priključila na mestno kanalizacijo, da so se obnovile vse električne in vodovodne instalacije ter da je dobila novo streho. Popolnoma smo obnovili tudi telovadnico, prav tako pa je šola pridobila nazaj prostore stavbe, v katerih je bila Osnovna šola Bratov Polančičev. Na šoli je potekalo intenzivno kulturno življenje, zato sem v njenih prostorih uredil tudi v tistem času odmevno šolsko gledališče. Aktivno sem sodeloval v Zvezi sindikatov Slovenije, za kar sem prejel Srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije, za delo z mladimi pa Priznanje osvobodilne fronte slovenskega naroda ter priznanje Mentor Zveze socialistične mladine Slovenije. V času ravnateljevanja me je predsednik izvršnega sveta Občine Maribor Tone Rous povabil v izvršni svet mesta Maribor.

Maribor je bil takrat v veliki krizi, saj so vsa velika podjetja propadala, dnevno so bile na sporedu stavke, socialni konflikt se je poglobil in v teh razmerah sem postal podpredsednik izvršnega sveta mesta Maribor za družbene dejavnosti. Hkrati so me v ZSMS vabili, da kandidiram na njihovi listi za Zbor združenega dela republiške skupščine. Kamor sem bil v drugem krogu leta 1990 tudi izvoljen.

Tako sem kot delegat uspešno pisal rojstni list nove države, v kateri živimo. Tudi kot podpredsednik izvršnega sveta sem naredil veliko, da je osamosvojitev potekala uspešno. Pravijo, da je bila moja vloga v Pekrskih dogodkih 1991 neprecenljiva, ko smo v delegaciji s kolegi Francijem Čušem, Stanislavom Holcem in Andrejem Verličem uspeli konflikt rešiti tako, da ni bilo žrtev. Kot predstavniki civilne oblasti smo skupaj z navzočimi novinarji predstavljali neke vrste tampon v izredno napetih trenutkih med pritiski JLA in obrambo slovenske vojske. Orožje v tistih trenutkih ni spregovorilo in pokazalo se je, da se lahko problemi rešujejo brez prelivanja krvi. To so bile dobre izkušnje za junijske dogodke v spopadih z JLA. Za svojo vlogo sem prejel Spominski znak Pekre št. 36.

ZVEZA VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO
OB 10. OBLETNICI VOJNE ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO

PODELJUJE

RUDOLF MOGE

SPOMINSKO MEDALJO UDELEŽENCEV VOJNE
ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO 1991

Številka medalje: № 005568

Ljubljana, 26. junij 2001

4. julija 1991 sem vodil odpravo dvajsetih avtobusov, ki so opremljeni z oznakami Rdečega križa odpeljali z mariborske avtobusne postaje proti Poreču, Vrsarju in Punatu na otoku Krku, kjer je letovalo več kot 1.000 mariborskih otrok. Mejo smo prečkali pri Juriju in pot nadaljevali po Avstriji in Italiji ter nato preko Kopra do Buzeta. Tu smo se razdelili, dva avtobusa sta odpeljala v Vrsar, sedem v Poreč in enajst v Punat, kamor smo prispeli zarana 5. julija. Sam sem vodil odpravo v Punat, ostali dve pa Goran Raič in Majda Štruc. Isti dan smo se vračali z otroci domov. Združili smo se v Buzetu in nadaljevali pot preko Slovenije. Ljudje v Punatu so po odhodu otrok odšli v cerkev in tam molili tako dolgo, da so popoldne iz Maribora dobili vest, da so vsi otroci prišli srečno domov v objem staršev. Koloni se je pri odhodu pridružilo tudi 47 osebnih avtomobilov, v katerih so bili turisti iz Slovenije.

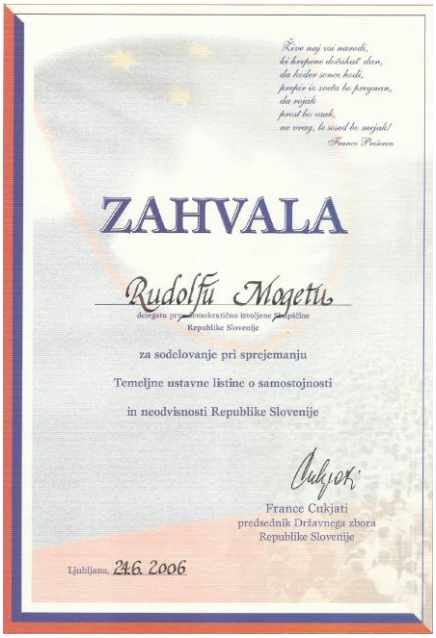
Želve naj vas nanesó,
kí krepkeno deržkat dan,
da kedèr sonce kodí,
pomlje in svetu bo pregnan,
da nejak
pavst bo smak,
ne vrag, le seznd bo mejak!
France Prešeren

ZAHVALA

Rudolfu Mogetu

delegatu pr[illegible]demokratično izvoljene skupščine
Republike Slovenije

za sodelovanje pri sprejemanju
Temeljne ustavne listine o samostojnosti
in neodvisnosti Republike Slovenije

France Cukjati
predsednik Državnega zbora
Republike Slovenije

Ljubljana, 24. 6. 2006

Za svoje delo v Skupščini Republike Slovenije mi je predsednik državnega zbora podelil Zahvalo za sodelovanje pri sprejemanju temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

V državni zbor sem bil od leta 1992 štirikrat zapored izvoljen za poslanca. Same izvolitve kažejo na to, da sem imel zaupanje volivcev, saj sem kot poslanec delal zavzeto in dobro. Verjetno sta prav znanje matematike in način razmišljanja botrovala enemu od mojih največjih uspehov v politiki, ko sem uspel spremeniti razmišljanje v državi, da se splača vlagati tudi v izobraževanje. Ob oblikovanju nove slovenske države sem ob pripravi Zakona o temeljnih razvojnih programih v obrambi, po katerem naj bi za nakup orožja porabili sto milijard tolarjev uspel z idejo, da bo naša varnost ogrožena, razvoj pa zaustavljen, če bomo imeli samo orožje, ne bomo pa imeli izobraženih ljudi. Uspel sem pridobiti javno mnenje, in tako je državni zbor s sprejetjem tako imenovanega Mogetovega zakona ali šolskega tolarja od stotih milijard za orožje namenil kar sedemindvajset milijard za področje izobraževanja, ki so se porabile za najnujnejše investicije za učenje tujih jezikov, za prehrano in učbenike za socialno šibke učence ter za računalniško opismenjevanje. Ta uspeh je povzročil velik premik v izobraževanju. Skupaj s šolskim ministrom Gabrom sva uspela dvigniti zavest o pomenu izobraževanja, o katerem se je vse več govorilo in delalo. Denarna osnova je kasneje omogočila tekoče in hitro izvajanje šolske zakonodaje, tudi zato smo se med tranzicijskimi državami najhitreje prilagodili novim razmeram. Leta 1991 je

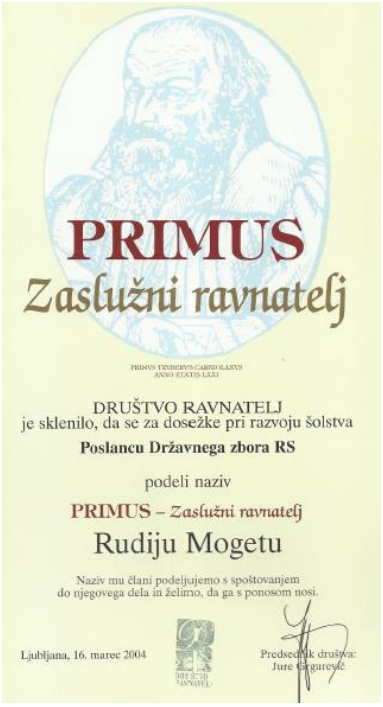
PRIMUS
Zaslužni ravnatelj

PRIMUS INTERPARES CARNIOLANUS
ANNO ETATIS LXXI

DRUŠTVO RAVNATELJ
je sklenilo, da se za dosežke pri razvoju šolstva
Poslancu Državnega zbora RS
podeli naziv
PRIMUS – Zaslužni ravnatelj
Rudiju Mogetu

Naziv mu člani podeljujemo s spoštovanjem
do njegovega dela in želimo, da ga s ponosom nosi.

Ljubljana, 16. marec 2004

Predsednik društva:
Jure Gregurevič

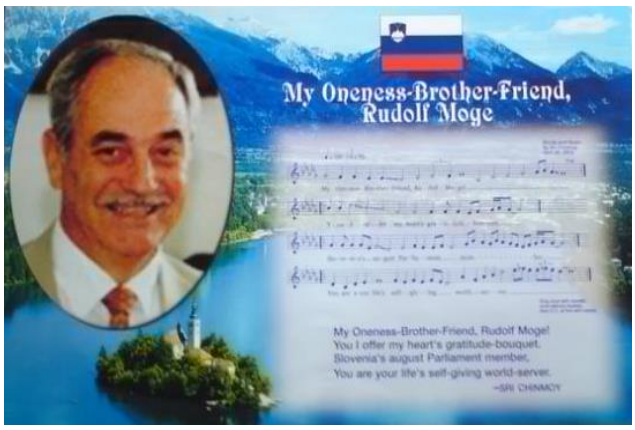

imelo le 9,8% ljudi več kot srednješolsko izobrazbo, danes pa že presegamo standarde nekaterih razvitih držav ES. Prvemu šolskemu tolarju je sledil še drugi v obsegu šestintrideset milijard tolarjev, ki je bil podvojen z ugodnimi krediti Sveta Evrope za socialni razvoj, ki ocenjuje vlaganja v šolstvo kot najprimernejši način reševanja socialnih problemov držav v tranziciji. Sledil je tretji šolski tolar v znesku sto sedeminšestdeset milijard tolarjev. Programi iz šolskih tolarjev so sedaj preneseni v redno financiranje. S sredstvi tolarjev je bilo obnovljenih ali izgrajenih preko 400 šol, nekatere tudi v Mariboru, kot na primer: Srednja lesarska šola, Srednja tekstilna šola, Srednja živilska šola, Srednja zdravstvena šola, Srednja gradbena šola, Ekonomska srednja šola, Prva gimnazija, Druga gimnazija, Univerzitetni športni center, rektorat, FERI, Fakulteta za kmetijstvo, Pravna fakulteta in tako naprej.

Univerza v Mariboru
MEDICINSKA FAKULTETA

priznanje prof. dr. Edvarda Glaserja

Rudolf Moge

za prizadevanje za pomembno izboljšanje materialnih možnosti fakultete.

V Mariboru, dne 3. decembra 2009

Dekan
Red. prof. dr. Ivan Krajnc

Vodil sem parlamentarni odbor za kulturo, šolstvo, mladino, znanost in šport v prejšnjih mandatih, v zadnjem pa Odbor za visoko šolstvo, znanost in razvoj. Pomembno sem vplival na sprejem sistemske zakonodaje na področju šolstva, znanosti, kulture in športa ter ustreznih nacionalnih programov. Bistveno sem pripomogel k razvoju Univerze v Mariboru, posebej pri ustanavljanju Fakultete za kmetijstvo, Fakultete za zdravstvene vede ter Medicinske fakultete. Uspelo mi je, da je SNG Maribor pridobil status nacionalne ustanove. Bliskovit razvoj Univerze v Mariboru gre pripisati tudi temu, da sem kot nosilec Zakona o visokem šolstvu z njim pomagal univerzitetne strukture narediti bolj fleksibilne in univerzi omogočil načrtovanje novih oblik organiziranja.

Za to delo sem dobil več priznanj in zahval šol, fakultet in univerze, med njimi v Mariboru Priznanje Srednje živilske šole, Srednje lesarske šole ter Srednje tekstilne šole za izgradnjo in za dolgoletna plemenita prizadevanja in žlahtni ustvarjalni pečat, s katerim sem neizbrisno

zaznamoval svoje požrtvovalno delo na področju izobraževanja mladih. Društvo ravnateljev Republike Slovenije mi je podelilo naziv Primus – zaslužni ravnatelj za dosežke pri razvoju šolstva. Fakulteta za zdravstvene vede mi je podelila svečano listino za osebno zavzetost in optimizem pri vodenju in usmerjanju priprav za ustanovitev in delovanje fakultete. Univerza v Mariboru mi je podelila Zlato plaketo za dolgoletno in vsestransko podporo pri razvoju Univerze v Mariboru. Za delo v državnem zboru pa sem dobil ob petnajstletnici Državnega zbora Veliko plaketo.

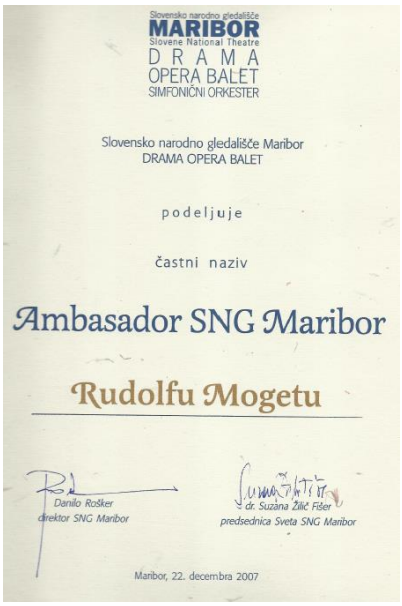
Slovensko narodno gledališče
MARIBOR
Slovene National Theatre
DRAMA
OPERA BALET
SIMFONIČNI ORKESTER

Slovensko narodno gledališče Maribor
DRAMA OPERA BALET

podeljuje

častni naziv

Ambasador SNG Maribor

Rudolfu Mogetu

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

dr. Suzana Žilič Fišer
predsednica Sveta SNG Maribor

Maribor, 22. decembra 2007

V času največje krize v SNG Maribor sem prevzel predsedovanje Sveta SNG Maribor. Z modrim vodenjem sveta, povezovanjem SNG z okoljem, odlično vizijo in strategijo razvoja zavoda sem z vzornim sodelovanjem vodstva SNG uspel gledališču zagotoviti nacionalni status, z več investicijami pa urediti delovne pogoje ter z dobrim organiziranjem dejavnosti gledališča to po kakovosti izenačiti z evropskimi standardi. Za to delo mi je SNG Maribor podelil častni naziv Ambasador SNG Maribor.

O moji naklonjenosti umetnosti in predanosti glasbi priča tudi dejstvo, da sem več let vodil legendarni Parlament Dixie Band, ki je s svojo glasbo navduševal politike po Evropi, hkrati pa so člani ansambla velik del svojih aktivnosti posvetili humanitarnemu delu. Tako smo brezplačno sodelovali na več kot 120 dobrodelnih koncertih. Izdali smo tudi štiri zgoščenke in vse podarili. Prvo v nakladi

5000 izvodov so podarili Zvezi društev za cerebralno paralizo Slovenije, drugo v nakladi 2000 izvodov Društvu onkoloških bolnikov Slovenije, slovenski organizaciji Europa Donna in Zvezi slovenskih društev za boj proti raku, tretjo v nakladi 1700 izvodov Zvezi prijateljev mladine Slovenije in četrto Zdravstvenemu domu dr. Adolfa Drolca za nakup mamografa.

Poslanski mandat sem dobro zaznamoval tudi v Odboru za kulturo, kjer sem tudi kot soavtor pomagal pri sprejetju kulturnega tolarja. Zavzemal sem se tudi za statusno ureditev in gradnjo glasbenih šol ter sem za vso pomoč, ki sem jo nudil glasbenemu šolstvu, prejel Škerjančevo priznanje.

V letih 2001 – 2007 sem bil predsednik Statističnega sveta Republike Slovenije. Urad Republike Slovenije za statistiko je ob

pomoči sveta uspešno vodil slovensko statistiko, saj je bil uspešno izveden popis prebivalstva, naše statistike pa so bile ocenjene s strani evropskih institucij kot vzorne, zato smo bili brez velikih težav sprejeti v Eurostat, kar je bil tudi eden izmed pogojev za članstvo v ES. Za moje vodenje sveta mi je Statistični urad Republike Slovenije izrekel posebno zahvalo.

Slovenija spada med alpske države. Hriboviti predeli so idealna območja za razvoj gorskega turizma, ki je pomemben sestavni del turistične ponudbe, pri tem pa imajo pomembno vlogo gorski vodniki. Pred leti so bili gorski vodniki organizirani v društvo in niso mogli opravljati svoje dejavnosti poklicno, prav tako pa niso imeli urejenega načrtnega usposabljanja. Slovenija je bila edina alpska država, ki ni imela področja gorskega vodništva urejenega z zakonom. Kot poslanec v državnem zboru sem pripravil in dosegel sprejetje Zakona o gorskih vodnikih, ki je povečal možnosti za razvoj gorskega turizma, obenem pa je uredil to področje tako, da je gorski vodnik poklic, država pa skrbi za šolanje profesionalnih gorskih vodnikov. Za moje delo na tem področju mi je Združenje gorskih vodnikov Slovenije podelilo priznanje za dosežke pri razvoju in uveljavitvi gorskega vodništva, Planinska zveza Slovenije pa mi je podelila posebno priznanje za izjemno osebno prizadevanje pri zakonski ureditvi statusa in vloge gorskih vodnikov.

Planinstvo, ki temelji na doživljanju narave kot posebne vrednote, ima neprecenljiv pomen za ohranjanje kulturnega in etičnega odnosa ljudi do narave in je eden od temeljev okoljevarstvenega gibanja. Na leto obišče planine v Sloveniji več kot 1,5 milijona ljudi. V naravi jim gibanje omogočajo dobro urejene in varne planinske poti, ki jih urejajo in vzdržujejo planinska društva. V novi državi, kjer je poudarek na zasebni lastnini, so začeli lastniki zemljišč, preko katerih potekajo planinske poti le-te z različnimi preprekami in prepovedmi zapirati. V tri in polletni proceduri v državnem zboru sem uspel doseči sprejetje Zakona o planinskih poteh, ki je omogočil, da so ostale obstoječe planinske poti javnega značaja, kar pomeni, da se lahko državljanke in državljani po njih gibljejo prosto, brez plačila, uredilo se je njihovo vzdrževanje ter zaščitilo Knafelčevo markacijo v evropskem prostoru, zato mi je Upravni odbor Planinske zveze Slovenije podelil Srebrni častni znak za pomoč pri nastajanju in sprejemanju Zakona o planinskih poteh.

Ko sem se upokojil sem lahko izpolnil veliko željo, da z enim potovanjem zaobidem celotno zemeljsko kroglo. Vodil sem skupino osmih ljudi, ki smo pot začeli v Mariboru, nato pa so sledile

etape: Ljubljana, Istanbul, Singapur, Siem Rep, Angkor Wat, Phnom Penh, Sydney, Noumea v Novi Kaledoniji, Port Vila na otoku Efate, Luganville na otoku Espiritu Santo, Lautoka na otočju Fiji, Dravuni Island, Auckland na Novi Zelandiji, Los Angeles, Gvatemala City, Copan v Hondurasu, Quirigua v Gvatemali, Puerto Barrios, Tikal, Antigua, jezero Atitlan, Chichicastenango, Atlanta, New York, Franfurt, Ljubljana, Maribor.

Maribor je postal tudi Evropska prestolnica kulture, vendar so se pred začetkom izvajanja programov stvari tako zapletle, da je obstajala resna nevarnost, da projekt pade. Z dolgoletnimi vodstvenimi izkušnjami, sem prevzel vodenje Sveta zavoda in z odličnim sodelovanjem vodstva zavoda, smo projekt pripeljali do uspešnega konca.

Za delo v skupno dobro mi je Mestni svet mesta Maribor podelil naziv Častni občan mesta Maribor.

Mestni svet Mestne občine Maribor
s sklepom dne 1. oktobra 2009
podeljuje
Rudolfu Mogetu
priznanje
Častni občan mesta Maribor
v znak zahvale in spoštovanja
za izjemni prispevek k razvoju športa ter vsestransko
delovanje, s katerim je popisal pomembni list kulturne
zgodovine našega mesta.
Maribor, 19. oktober 2009
Župan mestne občine Maribor
Franc Kangler

Od lanskega leta sem prvič po dolgem času zaživel brez funkcij in čas posvetil družini in svojim hobijem.

$$e^{i\pi} + 1 = 0$$

$$\bar{\mathbb{R}} := \mathbb{R} \cup \{+\infty, -\infty\}$$

Uživam v muziciranju pa tudi pojem neskončnosti sem začel proučevati, vendar je do njegove uresničitve še dolga pot. Upam, da jo bom zmogel.

Maribor, marca 2014

Zapisal in uredil po pripovedovanju Rudija Mogeta
njegov najstarejši nečak Janko Siranko.